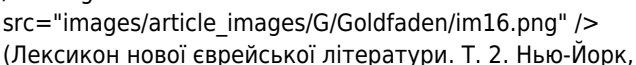

ГОЛЬДФАДЕН Абрам (справж. — Гольденфодим; 12(24). 07. 1840, м. Старокостянтинів Волин. губ., нині Хмельн. обл. — 09. 01. 1908, Нью-Йорк) — єврейський драматург, поет. Закін. Житомир. рабин. училище (1866), де 1863 здійснив постановку і виконав гол. роль у п'єсі «Серкеле» Ш. Еттінгера. 1866–75 — викладач училищ Сімферополя та Одеси. Друкувався від 1862. Здобув популярність, видавши зб. жаргон. віршів мовою ідиш «**דאס יודעלי**» («Єврейчик», Ж., 1866) та «**די יודענע**» («Єврейка», О., 1869). Співзасн. гуморист. ж. «**ישראל**» («Ісролик», Львів, 1875), г. «**בוקאווינער יוראעליטישע פאלקס-בלאט**» («Буковинський народний листок єврейської громади», Чернівці, 1876) — обидва вид. заборонені владою. Від

1876 мешкав у м. Ясси (Румунія), де створив перший у світі театр з постановками мовою ідиш. У цей час написав і поставив, зокрема, побут. комедії «**רעקרוטו**» («Рекрути»), «**שמענדיק**» («Шмендрик»), «**די כישופמאכערין**» («Чаклунка»; опубл. — Нью-Йорк, 1893), мелодраму «**די באבע מיט דעם אייניקל**» («Бабуся і онучка»), нар. драми «**שולמית**» («Сула-міф»; опубл. — О., 1883), «**בר-кохба**» («Бар-Кохба»; опубл. — Варшава, 1887), істор. оперету «**ד"ר אלמאסאדא**» («Доктор Альмасадос»). Від 1879 гастролював із театром у Рос. імперії, зокрема в Одесі, Харкові, Москві та С.-Петербурзі. Під впливом Г. почали активно створюватися євр. трупи в містах України, зокрема його учнем Е. Співаковським. Після заборони 1883 цар. урядом ставити спектаклі мовою ідиш Г. назвав свій театр «німецькою трупкою» і переїхав до Варшави. Згодом повернувся до літ. діяльності. 1887–89 намагався відновити свій театр у Нью-Йорку, 1889–92 — у Львові, 1892–96 — в Бухаресті, а 1899–1903 — у Лондоні. 1903 відкрив і керував драм. школою в Нью-Йорку. 1940 у Києві видано зб. вибр. драм. творів Г. («**געקליבענע דראмאטישע ווערק**»).

Рекомендована література

1.   (Лексикон нової єврейської літератури. Т. 2. Нью-Йорк, 1960); Лоев М. Украденная муза. К., 2003.

А. Г. Кержнер

Бібліографічний опис:

Гольдфаден Абрам / А. Г. Кержнер // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-25709>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).